

Examen VMBO-KB

2021

tijdvak 2
woensdag 16 juni
13.30 - 15.30 uur

Nederlands CSE KB

Bij dit examen horen een bijlage en een uitwerkbijlage.

Beantwoord alle vragen en maak alle opdrachten in de uitwerkbijlage.

Dit examen bestaat uit 36 vragen en een schrijfopdracht.
Voor dit examen zijn maximaal 53 punten te behalen.
Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Ga verder op de volgende pagina.

Tekst 1 Reviews

- 4p 1 **Zoekend lezen**
Kruis in de uitwerkbijlage aan of de uitspraken juist of onjuist zijn.

Tekst 2 De atlas verandert

- 1p 2 Lees alinea 1 en 2.
Welke uitspraak is waar?
Pieter Roelf Bos
A bedacht hoe je aardrijkskundige thema's kunt versimpelen.
B beschouwde zichzelf een kunstenaar die kaarten tekende.
C wilde burgers enthousiast maken voor het gebruik van atlassen.
D zorgde voor informatie die kaartenmakers konden verwerken.
- 1p 3 In alinea 2 en 3 kom je te weten hoe kaarten vroeger werden gemaakt.
Ook lees je hoe kaarten vandaag de dag tot stand komen.
Welke tegenstelling past hier het best bij?
A beperkt-volledig
B kunst-wetenschap
C papier-digitaal
D pionier-expert
E realiteit-fantasie
- 1p 4 In alinea 3 zegt Tjeerd Tichelaar: 'Dat zou mij nooit lukken.' (regel 38-39)
Wat zou hem nooit lukken?
A cartograaf worden
B kunstwerken maken
C pionier zijn
D wetenschapper worden
- 1p 5 Waarom werden zestiende-eeuwse cartografen vooral gezien als artiesten?
A Ze bedachten mooie versieringen.
B Ze maakten bijzondere creaties.
C Ze ontwierpen nuttige voorwerpen.
D Ze trokken de halve wereld rond.
- 1p 6 Hoe start Tjeerd Tichelaar als hij kaarten maakt?
A Hij bedenkt de kleurcodes.
B Hij schrapt gegevens.
C Hij tekent de contouren.
D Hij trekt lijnen van verschillende diktes.

- 1p 7 Wat zijn de twee redenen waarom de Bosatlas voor het onderwijs zo populair is?
Kruis in de uitwerkbijlage de **twee** juiste antwoorden aan.
- 1p 8 Wat is volgens de informatie uit de tekst de reden dat de werkelijkheid op kaarten wordt aangepast?
Een kaart moet
A duidelijk zijn.
B handig in gebruik zijn.
C realistisch zijn.
D voor iedereen te lezen zijn.
- 1p 9 In alinea 8 en 9 staat dat kaarten in atlassen nog steeds populair zijn.
Wat is hiervoor de reden?
A Een atlas is voor de meeste mensen betaalbaar.
B Een kaart brengt informatie terug tot de essentie.
C In veel gevallen is een kaart gratis te raadplegen.
D Vooral voor oudere mensen is een kaart handig.
- 1p 10 In alinea 8 staat: 'Tjeerd Tichelaar denkt intussen het mysterie van de populariteit te hebben ontdekt.' (regel 105-107)
Door welke woorden kun je 'het mysterie' vervangen, terwijl de betekenis gelijk blijft?
A de oorsprong
B de puzzel
C het effect
D het raadsel
- 1p 11 Alinea 10 begint met: 'Uitgever Peter Vroege voegt daaraan toe:'
Waar voegt Peter Vroege iets aan toe?
A de ontwikkeling van de diverse atlassen
B de verklaring van de populariteit van de atlas
C het ontstaan van thema-atlassen
D het verschil tussen digitale en papieren kaarten
- 1p 12 Waar kun je uit opmaken dat de Bosatlas nog steeds populair is?
A Er verschijnen atlassen over specifieke onderwerpen.
B Iedereen in Nederland kent de Bosatlas.
C Steeds minder mensen gebruiken Googlemaps.
- 1p 13 Welke vraag staat in deze tekst centraal?
A Hoe komt het dat een papieren atlas nog gewild is?
B Op welke manier worden atlassen gemaakt?
C Welke verschillende soorten atlassen zijn er verkrijgbaar?
D Wie heeft er geen Bosatlas in huis?

Tekst 3 Ik omarm krom groente en fruit!

- 1p 14 De titel luidt: 'Ik omarm krom groente en fruit!'
Wie wordt bedoeld met ik?
- A de courgette van de afbeelding
 - B de pruim van de afbeelding
 - C iemand die graag reacties wil via het Twitteraccount #ikomarmkrom
 - D iemand die vindt dat voedsel met een afwijkend uiterlijk gegeten moet worden
- 1p 15 In de tekst staat: 'Dit lekkers verspillen om hun uiterlijk is géén optie.'
Welke uitspraak geeft het best de betekenis hiervan weer?
- A Als het lekker is, is het zonde om groente en fruit met een afwijkend uiterlijk te laten liggen.
 - B Groente en fruit zijn, ongeacht het uiterlijk, altijd lekker.
 - C Lekkers verspillen vanwege het uiterlijk is verboden.
 - D Ongeacht hoe groente en fruit eruitzien, het zal altijd verkocht moeten worden.
- 1p 16 Het woord kromkommer lijkt op komkommer, maar het is geen bestaand woord.
Welke zin past hier het best bij?
- A Het woord kromkommer past bij de advertentie, want het gaat om groente met een foutje.
 - B Het woord kromkommer past bij de advertentie, want iedereen weet wel dat het komkommer moet zijn.
 - C Het woord kromkommer past niet bij de advertentie, want het gaat helemaal niet over komkommers.
 - D Het woord kromkommer past niet bij de advertentie, want komkommer is een groente en het gaat ook over fruit.
- 1p 17 Op welk aspect legt deze advertentie vooral de nadruk?
Groente en fruit met een afwijkend uiterlijk
- A blijven behoorlijk lang vers.
 - B moeten snel worden geoogst.
 - C zien er erg grappig uit.
 - D zijn de moeite waard om te eten.

Tekst 4 Kort truitje, wel of niet?

- 1p 18 Welke zin past het best bij het voorbeeld uit alinea 1?
- A Middelbare scholieren maken 's ochtends vaak ruzie met hun ouders, omdat ouders het niet eens zijn met hun kledingkeuze.
 - B Middelbare scholieren moeten zich 's ochtends haasten om op tijd op school te zijn en besteden daarom weinig tijd aan hun kleding.
 - C Middelbare scholieren zijn slim in het misleiden van hun ouders als het gaat om wat ze dragen als ze naar school gaan.
- 1p 19 In alinea 4 staan enkele vragen.
Wat wil de schrijver met deze vragen aangeven?
Deze vragen zijn een voorbeeld van
- A kwesties waar de rector over wil discussiëren.
 - B maatschappelijke thema's waar ouders over na moeten denken.
 - C onderwerpen waar scholen mee te maken hebben.
 - D vragen waar de pubers een antwoord op moeten geven.
- 1p 20 In alinea 4 benoemt de schrijver van de tekst dat zij de rector wel begrijpt.
Waar heeft zij begrip voor?
voor het feit dat
- A kleding onder individuele vrijheid van expressie valt
 - B leerlingen zich op school correct moeten gedragen
 - C pubers zich op school anders kleden dan in privésituaties
 - D school zich bemoeit met de kleding die pubers dragen
- 1p 21 Wat maakt het voor pubers lastig om geschikte kleding te dragen op school volgens alinea 6?
- A Pubers vinden kleding belangrijker dan school.
 - B Pubers weigeren zich aan kledingvoorschriften te houden.
 - C Voor pubers is school gelijk aan hun persoonlijke omgeving.
 - D Voor pubers is school gelijk aan werk.
- 1p 22 Op welke vraag krijg je antwoord in alinea 6?
Hoe komt het dat
- A ouders weinig afweten van hedendaagse kleding voor pubers?
 - B ouders zo vaak een verschil van mening hebben met hun puber?
 - C pubers nog niet weten welke kleding bij een bepaalde omgeving past?
 - D pubers zo'n uitgesproken smaak voor bepaalde kleding hebben?
- 1p 23 De schrijver van deze tekst is moeder van twee pubers.
Welke conclusie kun je trekken op basis van de informatie uit alinea 8?
Deze moeder
- A adviseert haar dochter over haar kledingkeuze.
 - B begrijpt de kledingkeuze van haar dochter niet.
 - C bepaalt of de kleding van haar dochter passend is.
 - D zoekt de kleding van haar dochter uit.

- 1p 24 In de laatste alinea staat het woord 'kinderachtig'.
Door welk woord kun je dat vervangen, terwijl de betekenis gelijk blijft?
A flauw
B kinderlijk
C laf
D naïef
- 1p 25 Welke uitdrukking is van toepassing op de moeder, de schrijver van deze tekst?
A Moeders wil is wet.
B Niet goedschiks dan kwaadschiks.
C Wat niet weet, wat niet deert.
D Wie betaalt bepaalt.
- 1p 26 De tekst is geschreven door een moeder van opgroeiende pubers.
Welke **drie** eigenschappen passen het best bij deze moeder?
Kruis in de uitwerkbijlage de **drie** juiste antwoorden aan.
- 1p 27 Welke boodschap moeten ouders hun puber in ieder geval meegeven volgens de informatie van deze tekst?
Pubers moeten
A beseffen dat kleding invloed heeft op anderen.
B beter naar het advies van hun ouders luisteren.
C weten dat er verschillende kledingstijlen zijn.
D zich realiseren dat opvoeden best lastig is voor ouders.
- 1p 28 Voor wie is deze tekst vooral geschreven?
A voor docenten
B voor kledingontwerpers
C voor ouders
D voor pubers

Tekst 5 Een vogel van een kwart miljoen?

- 1p 29 De titel luidt: 'Een vogel van een kwart miljoen?'
Wat is de belangrijkste functie van deze titel?
De titel
A stelt het thema van de tekst centraal.
B trekt de aandacht.
C vat de tekst samen.
D wil een discussie uitlokken.

- 1p **30** In alinea 2 staat informatie over het werk van Tony Oranje.
Welke zin is NIET juist? Gebruik voor je antwoord de informatie uit alinea 2.
- A Tony Oranje geeft regelmatig telefonisch advies.
 - B Tony Oranje heeft een drukke baan als vogeldokter.
 - C Tony Oranje kan zich niet zo goed in het Engels uitdrukken.
 - D Tony Oranje onderzoekt af en toe vogels die veel geld kosten.
- 1p **31** In alinea 2 staat een opsomming.
Waaruit bestaat die opsomming?
een opsomming van
- A dieren in de praktijk
 - B dure postduiven
 - C telefonische consulten
- 2p **32** Welke uitspraak is juist en welke uitspraak is onjuist volgens de informatie uit de tekst?
Kruis in de uitwerkbijlage aan of de uitspraak juist of onjuist is.
- 1p **33** Wat is de juiste volgorde van de volgende periodes uit het leven van Tony Oranje?
Plaats in de uitwerkbijlage de nummers 1, 2, 3 en 4 in chronologische volgorde, van vroeger naar nu.
- 1 dierenarts in Engeland
 - 2 eigen praktijk
 - 3 India en Nepal
 - 4 studie dierengeneeskunde
- 1p **34** Waaruit blijkt dat Tony Oranje een succesvolle vogeldokter is?
Kruis in de uitwerkbijlage de **twee** juiste antwoorden aan.
- 1p **35** Wat is het onderwerp van deze tekst?
- A een vogel van een kwart miljoen
 - B het ontwikkelen van vogelmedicijnen
 - C het succes van vogeldokter Tony
 - D het verzorgen van vogels wereldwijd
- 1p **36** In welke **drie** bladen past dit artikel het best?
Kruis in de uitwerkbijlage de **drie** juiste antwoorden aan.

Situatiebeschrijving

Voor je LOB (loopbaanoriëntatie en begeleiding) moet jij een interview afnemen. De bedoeling is dat je een interview afneemt met iemand die een bijzonder beroep heeft. Je hebt de tekst 'Een vogel van een kwart miljoen?' gelezen. Volgens jou past een interview met Tony Oranje dan ook perfect bij de opdracht die je voor school moet uitvoeren.

Door het lezen van de tekst ben je enthousiast geworden over het beroep van de vogeldokter. Je vindt het beroep van de vogeldokter bijzonder en je wilt daarom graag meer over hem en zijn werkzaamheden te weten komen. Je besluit Tony Oranje een e-mail te sturen met het verzoek of hij mee wil werken aan het interview. Ook stel je hem alvast een vraag waar je antwoord op zou willen hebben, zodat hij een idee krijgt van het interview.

Je wilt dolgraag dat Tony Oranje meewerkt aan je interview. Je vertelt dus enthousiast over wat vogels voor jou betekenen en wat jouw ervaringen zijn met vogels. Ook geef je jouw mening over zijn beroep. Verder wil je nog vragen of hij je een rondleiding kan geven door zijn praktijk. Je hoopt dat je snel een reactie ontvangt.

13p 37 Opdracht

Schrijf een e-mail aan Tony Oranje. Een aantal gegevens is al voorgedrukt in de uitwerkbijlage. Vermeld het onderwerp van je e-mail in de onderwerpregel. Gebruik voor je e-mail de gegevens uit de situatiebeschrijving en eventueel de tekst 'Een vogel van een kwart miljoen?'. Gegevens die niet in de opdracht staan, moet je zelf bedenken.

Besteed in je e-mail aandacht aan de volgende punten:

- jezelf voorstellen;
- aanleiding e-mail: het interview voor je LOB;
- vraag of Tony Oranje wil meewerken aan interview;
- een vraag die je aan Tony Oranje zou willen stellen;
- vertel wat vogels voor jou betekenen;
- beschrijf een ervaring / gebeurtenis van jou met vogels;
- vertel wat je van zijn beroep vindt;
- vraag om een rondleiding door zijn praktijk;
- verzoek om een snelle reactie.

Sluit je e-mail af met 'Met vriendelijke groet,' en je voor- en achternaam.

Let op: Zorg ervoor dat je tekst minimaal uit 100 woorden bestaat. Bij minder dan 100 woorden krijg je geen punten voor taalgebruik.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.